

modius, offerente se quotidie novo, quo corpora reficiantur, cibo potuque: quin & tutius, nullo molestiam facessente; cum contra maritimum longius sit ob terrarum flexus, tædiofius insuper, ob corruptum longo situ com meatum, & ob tempestates periculofius.

*Lustratio-
rum per
Meridio-
nalia in O-
rientem.*

Hoc tamen in Indiam & regna Sinarum iter mox moliti sunt Lusitani, circumnavigata Africa, lustratisque, quæ Aequatori, Tropicisque subjectæ, terrarum partibus, littoribus, insulis. Quos successu temporis secuti sunt Angli, alii- que populi, & anno 1595 mense Octobri, instructa mercatorum quorundam auspiciis classe, Batavi: qui lavam insulam circumvecti, potius quid gerendum ibi, quam quid gestum reversi docuerunt; armis, quibus gens illa nimium adluevit, quam mercibus expediundis promptiores.

*Navigatio-
nes in Oc-
cidentem.*

Versus Occidentem primus vastum istud mare Atlanticum trajicere ausus fuit Christophorus Columbus, qui, oblata variis Principibus ad novas quarendum terras opera, & a plerisque, qui rem nimis difficilem, & nullius fructus arbitrabantur, repulsus; tandem a Castiliæ regibus Ferdinando & Isabella impetravit, ut aliquot navium classe instructus, tantæ rei periculum faceret. Is itaque anno 1492 CCCXCII insulas in sinu Americano positas, Cubam, Hispaniolam, aliasq; invenit. Post quem Americus Vesputius Florentinus, anno 1497, etiam Terram Occidentis firmam, continentemque detexit, nomenque ei a nomine suo imposuit. Hinc cum inter Lusitanos & Castellanos pœneria suorum Principum pro virili promovere nitentes, dissidium esset ortum, ne alii aliis essent impedimento, novus ille orbis auctoritate Alexandri VI, Pontificis & aliorum, in duas partes est distributus: scriptis legibus & conditionibus, ut quicquid instituta ab Atlantici maris insulis, quæ Hesperides solent dici, navigatione Orientem versus reperiretur, Lusitanorum esset; quicquid ad Occidentem, Castellanis cederet; & sic horum beneficio pernotuit America; illorum Orientis pleraque & Insulæ Moluccæ. Postea Ferdinandus Magellanus anno 1519, auspiciis Caroli V, ad quarendum Insulas alia via dimissus ex Hispania, in Australiora mundi ad gradum latitudinis Meridionalis 54 delatus, inde conversa ad Occidentem Solem classe, primus Fretum inter Americam & Australe mundi latus permensus, quod a nomine suo Magellanicum vocavit, in Moluccas insulas pervenit, ibique prælio cum Barbaris commisso cecidit, fociis in patriam juxta Asiæ Africaeque littora revectis, totoque terrarum orbe circumnavigato. Et illam quidem post illos laudem proximis annis consecuti Franciscus Dracius, Thomas Candischius, Angli; Oliverius Nort, Iacobus le Maire, Eremita, Belgæ; quorum duo posteriores in itinere perire, navibus domum reversis.

Nec invento hinc Oriente, inde Occidente, quievit humana curiositas; alias quoque vias & itinera nova Septentrionem versus scrutata fuit.

*Navigatio-
nes Septen-
trionales.*

Casparus Cortesius ad Septentrionem, anno 1500, dum Fretum, qua transeat quaerit, fluvium invenit, ad 60 altitudinis gradum; & domum reversus, quum anno sequente, prosperioris successus spe, profectus eodem esset, periit. Eandem post viam non dispari fato tentavit ejus frater Michael Cortesius. Sebastianus Gabottus Venetus, auspiciis Henrici VIII, Angliæ regis anno 1507, iter ad Moluccas & Sinarum terras quaesivit per Septentrionem: sed detecto Bacalaorum tractu, æquorque permensus usque ad 67 altitudinis gradum, in Angliam reverti fuit coactus, occurrente glacie, quæ angustiora maris infederat. Ioannes Verafanus an. 1524 nomine Francisci Galliarum regis, idem animo versans, ad caput Britannorum exscendens in terram, a Barbaris discerptus est. Frustra hac quoque itum a Sebastiano Gomezio Hispano. Successerunt illis Angli; & inter eos primus Hugo Willogbaeus, vir æquestris ordinis: qui an. 1553, repertis aliquot ad gradum 72 terris, frigore aliisque incommodis exstinctus fuit. Eandem viam insistens triennio post Stephanus Borrovæus Anglus, insulas aperuit Golgojam, Novam Zemlam, aliasque, cum frigore, glacie, tempestatibus, aliisque calamitatum procellis assidue depugnans. Hos ex eadem gente secuti sunt Martinus Forbisherius, Arcturus Petrus, Carolus Iochmannus & Ioannes Davisius, qui Borealiora America patefecit, uti & oras Groenlandiæ. Tandem & Batavi, Zelandique, anno 1594, auspiciis Fœderatorum Ordinum & Illustrissimi Comitis Mauritii, Septentrionale hoc iter versus Scytharum Sinarumque regna suscipere, mense Junio, ipso festo Pentecostes. Quum ad Novam Zemlam, quæ aliorum navigationibus aliqua jam innotuerat, pervenissent, naves Amsterdameses, quarum cura Gulielmo Barendsonio mandata erat, altius versus Polum instituto cursu, Novæ Zemlæ littora ad 76 gra. explorarunt: reliquæ, Enchusana una, altera Zelandæ, quibus præerat Iohannes Hugonis F. Linschotanus, qui septennium jam apud Indos fuerat moratus, Fretum Vaigats transeuntes in altum latumque pelagus sunt delatæ, ad confinia usque Obi, nobilissimi Tartariæ fluvii, & ut nonnullorum erat conjectura, ad Promontorium fere Tabinum. Sed quum harum Argonautæ sufficere putarent Oceanum Tartaricum deprehensum satis lustratumque ad futuram navigationem, illæ vero, Amsterdameses puta naves, glacie impeditæ ulterius ire nequirent, tertio mense reversi sunt incolumes. Anno deinde sequenti septem in eundem finem adornatæ fuerunt naves, quinque in Hollandia, duæ in Zelandia, quæ superatis denuo angustiis Vaigats, a Russis didicerunt, Fretum certo anni tempore transiri

*Batavo-
rum.*